47 (1979) Nr. 2

TRACTATENBLAD

VAN HET

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

JAARGANG 1980 Nr. 127

A. TITEL

Overeenkomst inzake technische belemmeringen in het handelsverkeer, met Bijlagen;
Genève, 12 april 1979

B. TEKST

De Engelse en de Franse tekst van de Overeenkomst zijn geplaatst in *Trb.* 1980, 19.

In de Engelse tekst van artikel 11.2, tweede regel, van de Overeenkomst, dient na ,,developing countries'' een komma geplaatst te worden.

C. VERTALING

Overeenkomst inzake technische belemmeringen in het handelsverkeer

Preambule

Gelet op de multilaterale handelsbesprekingen zijn de Partijen bij de Overeenkomst inzake technische handelsbelemmeringen (hierna ,,Partijen'' en ,,Overeenkomst'' genoemd),

Geleid door de wens de doeleinden van de Algemene Overeenkomst inzake handel en tarieven na te streven (hierna ,,Algemene Overeenkomst'' of ,,GATT'' genoemd),

Zich bewust van de aanzienlijke bijdrage die internationale normen- en cerfiticatiesystemen ter zake kunnen leveren door de opvoering van de doelmatigheid van de produktie en door de vergemakkelijking van de internationale handel,

Geleid door de wens bijgevolg de ontwikkeling van internationale normen- en certificatiesystemen aan te moedigen,

Geleid door de wens evenwel te bewerkstelligen dat de technische voorschriften en normen, met inbegrip van de eisen ten aanzien van verpakking, het aanbrengen van merken en etiketteren, alsmede de methoden voor het certificeren van de overeenstemming met technische voorschriften en normen, geen onnodige belemmeringen voor de internationale handel vormen,

Erkennende dat geen enkel land mag worden verhinderd maatregelen te treffen die noodzakelijk zijn voor de verzekering van de kwaliteit van zijn uitvoerprodukten, voor de bescherming van de gezondheid en het leven van mensen, dieren en planten en voor de bescherming van het milieu, of ter voorkoming van oneerlijke praktijken, mits deze maatregelen niet zodanig worden toegepast, dat zij hetzij een willekeurige of ongerechtvaardigde discriminatie vormen tussen landen waar dezelfde omstandigheden heersen, hetzij een gecamoufleerde beperking voor de internationale handel betekenen,

Erkennende dat geen enkel land mag worden verhinderd de maatregelen te treffen die noodzakelijk zijn voor de bescherming van de essentiële belangen van zijn veiligheid,

Zich bewust van de bijdrage die de internationale normalisatie kan leveren voor de overdracht van technologie van ontwikkelde landen aan ontwikkelingslanden,

Erkennende dat de ontwikkelingslanden bijzondere moeilijkheden kunnen ondervinden bij de uitwerking en toepassing van technische voorschriften, normen en methoden voor het certificeren van de overeenstemming met technische voorschriften en normen, en verlangend deze landen in hun streven daartoe bij te staan,

het volgende overeengekomen:

Artikel 1

Algemene bepalingen

1.1. De algemene termen met betrekking tot normalisatie en certificatie hebben de gewone betekenis die daaraan wordt gegeven door de definities die zijn aanvaard in het kader van het systeem van de Verenigde Naties en door de internationale normalisatie-instellingen, zulks met inachtneming van het verband waarin ze voorkomen en het doel van deze Overeenkomst.

1.2. Voor de toepassing van deze Overeenkomst hebben de termen en uitdrukkingen, omschreven in bijlage 1, evenwel de betekenis die hieraan in deze bijlage wordt gegeven.

1.3. Alle produkten, met inbegrip van industrie- en landbouwprodukten, vallen onder de bepalingen van deze Overeenkomst.

1.4. De specificaties inzake aankopen, die door overheidsinstellingen worden opgesteld ten behoeve van de produktie voor of het verbruik door overheidsinstellingen, vallen niet onder de bepalingen van deze Overeenkomst, maar onder de Overeenkomst inzake overheidsopdrachten, overeenkomstig het toepassingsgebied daarvan.

1.5. Alle verwijzingen in de Overeenkomst naar technische voorschriften, normen, methoden ter verzekering van de overeenstemming met technische voorschriften of normen, alsmede certificatiesystemen dienen zodanig te worden opgevat dat zij alle hierin aangebrachte wijzigingen omvatten en alle aanvullingen op de voorschriften of op de betrokken produkten, met uitzondering van wijzigingen of aanvullingen van ondergeschikt belang.

Technische voorschriften en normen

Artikel 2

Het opstellen, aanvaarden en toepassen van technische voorschriften en normen door instellingen van de centrale overheid

Ten aanzien van de instellingen van hun centrale overheid:

2.1. Zien de Partijen erop toe dat technische voorschriften en normen niet worden opgesteld, aanvaard of toegepast met het doel de internationale handel te belemmeren. Voorts mag, met betrekking tot deze technische voorschriften of normen, op produkten ingevoerd uit het grondgebied van Partijen, geen ongunstiger behandeling worden toegepast dan die welke wordt toegepast op soortgelijke produkten van binnenlandse oorsprong en soortgelijke produkten uit een ander land. Zij zien er tevens op toe dat noch de technische voorschriften, of de normen zelf, noch de toepassing ervan, ertoe leiden dat nodeloze belemmeringen voor de internationale handel ontstaan.

2.2. In gevallen waarin technische voorschriften of normen vereist zijn en internationale normen ter zake bestaan of op het punt staan te worden voltooid, maken de Partijen hiervan of van de desbetreffende onderdelen ervan gebruik als grondslag voor de technische voorschriften of normen, behalve indien, zoals op verzoek naar behoren wordt uiteengezet, deze internationale normen of onderdelen ervan ongeschikt zijn voor de betrokken Partijen, onder andere op de volgende gronden: eisen in verband met de nationale veiligheid, voorkoming van oneerlijke praktijken, de bescherming van de gezondheid of de veiligheid van de mens, de bescherming van het leven of de gezondheid van dieren en planten, dan wel van het milieu, fundamentele klimatologische

of andere geografische factoren, alsmede fundamentele technologische vraagstukken.

2.3. Ten einde de technische voorschriften en normen op zo ruim mogelijke schaal te harmoniseren, nemen de Partijen binnen de grenzen van hun mogelijkheden ten volle deel aan de opstelling, via geschikte internationale normalisatie-instellingen, van internationale normen voor de produkten waarvoor zij technische voorschriften of normen hebben goedgekeurd of van plan zijn goed te keuren.

2.4. Telkens wanneer zulks nodig is, baseren de Partijen hun technische voorschriften en normen eerder op de gebruikseigenschappen van het produkt dan op het ontwerp of de beschrijvende kenmerken ervan.

2.5. In gevallen waarin geen internationale norm ter zake bestaat of de technische inhoud van een voorgesteld technisch voorschrift of een voorgestelde norm niet wezenlijk gelijk is aan die van de desbetreffende internationale normen, en indien het technisch voorschrift of de norm een belangrijke invloed kan hebben op het handelsverkeer van andere Partijen, zullen de Partijen:

2.5.1. op een zodanige wijze dat belanghebbenden daarvan tijdig kennis kunnen nemen, een mededeling publiceren dat zij voornemens zijn een bepaald technisch voorschrift of een bepaalde norm in te voeren;

2.5.2. via het secretariaat van de GATT aan de andere Partijen mededelen welke produkten onder de technische voorschriften vallen, met een beknopte vermelding van het doel en de reden van de voorgenomen technische voorschriften;

2.5.3. op verzoek en zonder onderscheid aan de andere Partijen, met betrekking tot de technische voorschriften, en aan de belanghebbenden op het grondgebied van de andere Partijen, met betrekking tot de normen, bijzonderheden of afschriften van de voorgestelde technische voorschriften of normen verstrekken en, zo mogelijk, de onderdelen aangeven die wezenlijk van de desbetreffende internationale normen verschillen;

2.5.4. ten aanzien van de technische voorschriften, de andere Partijen zonder onderscheid een redelijke termijn toestaan voor het geven van schriftelijk commentaar, dit commentaar op verzoek bespreken en rekening houden met dit schriftelijk commentaar en met het resultaat van deze besprekingen;

2.5.5. ten aanzien van de normen, die belanghebbenden op het grondgebied van de andere Partijen een redelijke termijn toestaan voor het geven van schriftelijk commentaar, dit commentaar met de andere Partijen op verzoek bespreken en rekening houden met dit schriftelijk commentaar en met het resultaat van deze besprekingen.

2.6. Behoudens het bepaalde in de aanhef van artikel 2, vijfde lid, kan, indien zich voor een Partij dringende problemen inzake veiligheid, gezondheid, milieubescherming of nationale veiligheid voordoen of dreigen voor te doen, deze Partij de in artikel 2, vijfde lid, gevoerde maatregelen, waarvan zij dit noodzakelijk acht, achterwege laten, op voorwaarde dat de Partij bij goedkeuring van een technisch voorschrift of een norm:

2.6.1. onmiddellijk via het secretariaat van de GATT de andere Partijen in kennis stelt van dit technische voorschrift en van de produkten die hieronder vallen, met een beknopte vermelding van het doel en de reden van het technische voorschrift, met inbegrip van de aard van de dringende problemen;

2.6.2. op verzoek en zonder onderscheid aan de andere Partijen afschriften van het technische voorschrift verstrekt en aan de belanghebbenden op het grondgebied van de andere Partijen afschriften van de norm;

2.6.3. zonder onderscheid aan de andere Partijen, met betrekking tot technische voorschriften, en aan de belanghebbenden op het grondgebied van de andere Partijen, met betrekking tot normen, de mogelijkheid biedt schriftelijk commentaar te geven, dit commentaar op verzoek met de andere Partijen bespreekt en rekening houdt met dit schriftelijke commentaar en met de resultaten van alle besprekingen daarover;

2.6.4. tevens rekening houdt met elk gevolg dat door het Comité wordt gegeven aan het overleg dat heeft plaatsgevonden overeenkomstig de procedures van artikel 14.

2.7. De Partijen zien erop toe dat alle technische voorschriften en normen die zijn aanvaard, onverwijld worden bekendgemaakt opdat de belanghebbenden hiervan kennis kunnen nemen.

2.8. Behalve in de spoedeisende omstandigheden, bedoeld in artikel 2, zesde lid, nemen de Partijen een redelijke termijn in acht tussen de bekendmaking van een technisch voorschrift en de inwerkingtreding ervan, ten einde de producenten in de uitvoerlanden, en in het bijzonder in de ontwikkelingslanden, voldoende gelegenheid te geven om hun produkten of produktiemethoden aan de vereisten van het invoerland aan te passen.

2.9. De Partijen treffen alle hun ter beschikking staande, redelijke maatregelen om te verzekeren dat de regionale normalisatie-instellingen waarvan zij lid zijn, voldoen aan het bepaalde in artikel 2, eerste lid tot en met achtste lid. Voorts onthouden de Partijen zich van het nemen van maatregelen die deze instellingen er direct of indirect toe kunnen verplichten of aansporen te handelen op een wijze die onverenigbaar is met deze bepalingen.

2.10. Wanneer zij een regionale norm goedkeuren als een technisch voorschrift of een norm, komen de Partijen die lid zijn van regionale normalisatie-instellingen, de verplichtingen na van artikel 2, eerste lid tot en met achtste lid, tenzij de regionale normalisatie-instellingen daaraan reeds hebben voldaan.

Artikel 3

Het opstellen, aanvaarden en toepassen van technische voorschriften en normen door plaatselijke overheidsinstellingen

3.1. De Partijen treffen alle hun ter beschikking staande, redelijke maatregelen om te verzekeren dat de plaatselijke overheidsinstellingen op hun grondgebied voldoen aan de bepalingen van artikel 2, met uitzondering van artikel 2, derde lid, vijfde lid, punt 2, negende lid en tiende lid, waarbij de Partijen de inlichtingen dienen te verstrekken betreffende technische voorschriften, zoals bedoeld in artikel 2, vijfde lid en zesde lid, punt 2, het commentaar te geven en de besprekingen te voeren, zoals bedoeld in artikel 2, vijfde lid, punt 4, en zesde lid, punt 3. Voorts onthouden de Partijen zich van het nemen van maatregelen die deze plaatselijke overheidsinstellingen er direct of indirect toe kunnen verplichten of aansporen te handelen op een wijze die onverenigbaar is met de bepalingen van artikel 2.

Artikel 4

Het opstellen, aanvaarden en toepassen van technische voorschriften en normen door niet-gouvernementele instellingen

4.1. De Partijen treffen alle hun ter beschikking staande, redelijke maatregelen om te verzekeren dat de niet-gouvernementele instellingen op hun grondgebied voldoen aan de bepalingen van artikel 2, met uitzondering van artikel 2, vijfde lid, punt 2, en op voorwaarde dat de belanghebbenden op het grondgebied van de andere Partijen eveneens het commentaar kunnen geven en de besprekingen kunnen voeren als bedoeld in artikel 2, vijfde lid, punt 4, en zesde lid, punt 3. Voorts onthouden de Partijen zich van het nemen van maatregelen die deze niet-gouvernementele instellingen er direct of indirect toe kunnen verplichten of aansporen te handelen op een wijze die onverenigbaar is met de bepalingen van artikel 2.

Overeenstemming met technische voorschriften en normen

Artikel 5

Het vaststellen van overeenstemming met technische voorschriften en normen door instellingen van de centrale overheid

5.1. In gevallen waarin een bevestiging is vereist dat produkten in overeenstemming zijn met technische voorschriften of normen, zien de Partijen erop toe dat de instellingen van de centrale overheid de volgende regels in acht nemen ten aanzien van produkten afkomstig uit het grondgebied van andere Partijen:

5.1.1. de voorwaarden waarop ingevoerde produkten voor keuring worden aanvaard, dienen even gunstig te zijn als die welke gelden voor soortgelijke binnenlandse of ingevoerde produkten in een vergelijkbare situatie;

5.1.2. de keuringsmethoden en de administratieve procedures voor ingevoerde produkten mogen niet ingewikkelder zijn of langer duren dan die welke in een vergelijkbare situatie worden toegepast op soortgelijke produkten van binnenlandse oorsprong of afkomstig uit een ander land;

5.1.3. eventuele vergoedingen voor de keuring van ingevoerde produkten dienen billijk te zijn ten opzichte van de vergoedingen voor de keuring van soortgelijke produkten van binnenlandse oorsprong of afkomstig uit een ander land;

5.1.4. de resultaten van de keuringen worden op verzoek aan de exporteur, de importeur of hun agenten medegedeeld, ten einde zo nodig correcties te kunnen aanbrengen;

5.1.5. de plaats van de keuringsinstallaties en de keuze van de monsters voor de keuring mogen niet zodanig zijn, dat zij een nodeloos ongemak vormen voor importeurs, exporteurs of hun agenten;

5.1.6. het vertrouwelijke karakter van de gegevens betreffende de ingevoerde produkten, die worden verkregen bij de keuringen of in verband daarmee worden verstrekt, dient op dezelfde wijze te worden geëerbiedigd als in het geval van binnenlandse produkten.

5.2. Ten einde evenwel de vaststelling van overeenstemming met technische voorschriften en normen te vergemakkelijken, in gevallen waarin deze bevestiging is vereist, zien de Partijen er zoveel mogelijk op toe dat de instellingen van hun centrale overheid de keuringsresultaten, de certificaten of merken van overeenstemming afkomstig van desbetreffende instellingen op het grondgebied van andere Partijen, aanvaarden, dan wel genoegen nemen met de eigen verklaring van producenten die op het grondgebied van andere Partijen zijn gevestigd, zelfs indien de keuringsmethoden afwijken van hun eigen methoden,

mits zij ervan overtuigd zijn dat de methoden die op het grondgebied van de exporterende Partij worden toegepast, toereikend zijn voor het vaststellen van de overeenstemming met de desbetreffende technische voorschriften en normen. Erkend wordt dat voorafgaand overleg wellicht noodzakelijk is om tot een wederzijds bevredigend akkoord te komen ten aanzien van de eigen verklaring van producenten, de keuringsmethoden en -resultaten, alsmede ten aanzien van de op het grondgebied van de exporterende Partij gebruikte certificaten of merken van overeenstemming, in het bijzonder in het geval van bederfelijke produkten of andere produkten die tijdens het vervoer in kwaliteit kunnen achteruitgaan.

5.3. De Partijen zien erop toe dat de keuringsmethoden en de door de instellingen van de centrale overheid toegepaste administratieve procedures zodanig zijn, dat voor zover uitvoerbaar aan het bepaalde in artikel 5, tweede lid, wordt voldaan.

5.4. Geen enkele bepaling van dit artikel belet de Partijen redelijke steekproeven te nemen op hun grondgebied.

Artikel 6

Het vaststellen van overeenstemming met technische voorschriften en normen door plaatselijke overheidsinstellingen en niet-gouvernementele instellingen

6.1. De Partijen treffen alle hun ter beschikking staande, redelijke maatregelen om te verzekeren dat de plaatselijke overheidsinstellingen en niet-gouvernementele instellingen op hun grondgebied voldoen aan het bepaalde in artikel 5. Voorts onthouden de Partijen zich van het nemen van maatregelen die deze instellingen er direct of indirect toe kunnen verplichten of aansporen te handelen op een wijze die onverenigbaar is met de bepalingen van artikel 5.

Certificatiesystemen

Artikel 7

Certificatiesystemen die worden toegepast door instellingen van de centrale overheid

Ten aanzien van de instellingen van hun centrale overheid:

7.1. Zien de Partijen erop toe dat certificatiesystemen niet zodanig worden opgezet of toegepast, dat zij belemmeringen voor de internationale handel vormen. Voorts zien zij erop toe dat noch de certificatiesystemen zelf, noch de toepassing ervan, ertoe leiden dat nodeloze belemmeringen voor de internationale handel worden geschapen.

7.2. Zien de Partijen erop toe dat certificatiesystemen zodanig worden opgezet en toegepast, dat de leveranciers van soortgelijke produkten, afkomstig uit het grondgebied van andere Partijen, toegang tot de certificatiesystemen verkrijgen op even gunstige voorwaarden als die welke worden toegekend aan leveranciers van soortgelijke produkten van binnenlandse oorsprong of afkomstig uit een ander land, met inbegrip van de vaststelling dat deze leveranciers in staat en bereid zijn de verplichtingen van het systeem na te komen. Onder toegang tot een systeem wordt verstaan dat een leverancier een verklaring van een invoerende Partij verkrijgt volgens de regels van het systeem. Dit houdt tevens in dat hij een eventueel merk van het systeem ontvangt, op voorwaarden die even gunstig zijn als die welke worden toegekend aan de leveranciers van produkten van binnenlandse oorsprong of afkomstig uit een ander land.

7.3. De Partijen

7.3.1. publiceren op een zodanig tijdstip dat de belanghebbenden hiervan tijdig kennis kunnen nemen, een mededeling dat zij voornemens zijn een certificatiesysteem op te zetten;

7.3.2. doen aan het secretariaat van de GATT opgave van de produkten waarop het voorgestelde systeem van toepassing is, met een beknopte vermelding van het doel van het voorgestelde systeem;

7.3.3. verstrekken, op verzoek, aan de andere Partijen zonder onderscheid bijzonderheden of afschriften van de opgestelde voorschriften van het systeem;

7.3.4. staan de andere Partijen zonder onderscheid een redelijke termijn toe voor het geven van schriftelijk commentaar op de opzet en de werking van het systeem, bespreken op verzoek dit commentaar en houden daarmee rekening.

7.4. Indien zich evenwel voor een Partij dringende problemen op het gebied van de veiligheid, gezondheid, milieubescherming of nationale veiligheid voordoen of dreigen voor te doen, kan deze Partij, de in artikel 7, derde lid, genoemde maatregel, waarvoor zij dit noodzakelijk acht, achterwege laten, op voorwaarde dat zij bij goedkeuring van het certificatiesysteem,

7.4.1. onmiddellijk via het secretariaat van de GATT de andere Partijen in kennis stelt van het desbetreffende certificatiesysteem en van de produkten die hieronder vallen, met een beknopte vermelding van het doel en de bestaansgrond van het systeem, met inbegrip van de aard van de dringende problemen;

7.4.2. op verzoek en zonder onderscheid aan de andere Partijen afschriften van de voorschriften van het systeem verstrekt;

7.4.3. aan de andere Partijen zonder onderscheid de mogelijkheid

biedt schriftelijk commentaar te geven, dit commentaar op verzoek bespreekt en rekening houdt met dit schriftelijk commentaar en met de resultaten van alle besprekingen daarover.

7.5. De Partijen zien erop toe dat alle goedgekeurde voorschriften van certificatiesystemen worden bekendgemaakt.

Artikel 8

Certificatiesystemen die worden toegepast door plaatselijke overheidsinstellingen en niet-gouvernementele instellingen

8.1. De Partijen treffen alle hun ter beschikking staande, redelijke maatregelen om te verzekeren dat de plaatselijke overheidsinstellingen en niet-gouvernementele instellingen op hun grondgebied bij de toepassing van certificatiesystemen voldoen aan de bepalingen van artikel 7, met uitzondering van artikel 7, derde lid, punt 2, waarbij de Partijen de inlichtingen, zoals bedoeld in artikel 7, derde lid, punt 3, en vierde lid, punt 2, dienen te verstrekken, de mededelingen, zoals bedoeld in artikel 7, vierde lid, punt 1, te doen, alsmede de gelegenheid te bieden commentaar te geven en de besprekingen te voeren, zoals bedoeld in artikel 7, vierde lid, punt 3. Voorts onthouden de Partijen zich van het nemen van maatregelen die deze instellingen er direct of indirect toe kunnen verplichten of aansporen te handelen op een wijze die onverenigbaar is met de bepalingen van artikel 7.

8.2. De Partijen zien erop toe dat de instellingen van hun centrale overheid zich slechts op door plaatselijke overheidsinstellingen en niet-gouvernementele instellingen toegepaste certificatiesystemen baseren, voor zover deze instellingen en systemen in overeenstemming zijn met de desbetreffende bepalingen van artikel 7.

Artikel 9

Internationale en regionale certificatiesystemen

9.1. In gevallen waarin een andere bevestigende verklaring inzake overeenstemming met een technisch voorschrift of een norm dan die van de leverancier wordt vereist, zetten de Partijen, indien mogelijk, internationale certificatiesystemen op en worden zij hiervan lid of nemen zij hieraan deel.

9.2. De Partijen treffen alle hun ter beschikking staande, redelijke maatregelen om te verzekeren dat de internationale en regionale certificatiesystemen, waarvan bevoegde instellingen op hun grondgebied lid zijn of waaraan deze deelnemen, voldoen aan de bepalingen van artikel 7, met uitzondering van het tweede lid, mede gelet op het bepaalde in artikel 9, derde lid. Voorts onthouden de Partijen zich van het nemen

van maatregelen die de gebruikers van deze systemen er direct of indirect toe kunnen verplichten of aansporen te handelen op een wijze die onverenigbaar is met de bepalingen van artikel 7.

9.3. De Partijen treffen alle hen ter beschikking staande, redelijke maatregelen om te verzekeren dat de internationale of regionale certificatiesystemen waarvan desbetreffende instellingen op hun grondgebied lid zijn of waaraan deze deelnemen, zodanig worden opgezet en toegepast, dat de leveranciers van soortgelijke produkten, afkomstig uit het grondgebied van andere Partijen, toegang daartoe verkrijgen op even gunstige voorwaarden als die welke worden toegekend aan leveranciers van soortgelijke produkten, afkomstig uit een lid-staat, een deelnemend land of een ander land, met inbegrip van de vaststelling dat deze leveranciers in staat en bereid zijn de verplichtingen van het systeem na te komen. Onder toegang tot een systeem wordt verstaan dat een leverancier certificatie verkrijgt van een invoerende Partij die lid is van het systeem of daaraan deelneemt, of van een instelling die krachtens het systeem is gemachtigd tot certificatie volgens de voorschriften van het systeem. Dit houdt tevens in dat de leverancier een merk van het systeem ontvangt, wanneer dat bestaat, op even gunstige voorwaarden als die welke worden toegekend aan de leveranciers van soortgelijke produkten, afkomstig uit een lid-staat of een deelnemend land.

9.4. De Partijen zien erop toe dat de instellingen van hun centrale overheid zich slechts op internationale of regionale certificatiesystemen baseren, voor zover deze systemen in overeenstemming zijn met de bepalingen van de artikelen 7 en 9, derde lid.

Informatie en bijstand

Artikel 10

Inlichtingen betreffende technische voorschriften, normen en certificatiesystemen

10.1. Iedere Partij draagt zorg voor de aanwezigheid van een informatiepunt dat alle redelijke verzoeken om inlichtingen van belanghebbenden op het grondgebied van de andere Partijen kan beantwoorden met betrekking tot:

10.1.1. technische voorschriften die op haar grondgebied zijn goedgekeurd of voorgesteld door instellingen van de centrale overheid, plaatselijke overheidsinstellingen, niet-gouvernementele instellingen die wettelijk bevoegd zijn een technisch voorschrift uit te vaardigen, of door regionale normalisatie-instellingen waarvan deze instellingen lid zijn of waarin zij deelnemen;

10.1.2. normen die op haar grondgebied zijn goedgekeurd of voorgesteld door instellingen van de centrale overheid, plaatselijke overheids-

instellingen of door regionale normalisatie-instellingen waarvan deze instellingen lid zijn of waarin zij deelnemen;

10.1.3. bestaande of voorgestelde certificatiesystemen die op haar grondgebied worden toegepast door instellingen van de centrale overheid, plaatselijke overheidsinstellingen, niet-gouvernementele instellingen die wettelijk bevoegd zijn een technisch voorschrift uit te vaardigen, of door regionale certificatie-instellingen waarvan deze instellingen lid zijn of waarin zij deelnemen;

10.1.4. de publikaties waarin de mededelingen ingevolge deze Overeenkomst verschijnen, of de plaatsen waar deze inlichtingen kunnen worden verkregen en

10.1.5. de plaatsen waar de in artikel 10, tweede lid, genoemde informatiepunten zich bevinden.

10.2. Iedere Partij treft alle haar ter beschikking staande, redelijke maatregelen om te verzekeren dat er ten minste één informatiepunt aanwezig is dat alle redelijke verzoeken om inlichtingen van belanghebbenden op het grondgebied van de andere Partijen kan beantwoorden met betrekking tot:

10.2.1. normen die op haar grondgebied zijn aanvaard of voorgesteld door niet-gouvernementele normalisatie-instellingen of door regionale normalisatie-instellingen waarvan deze instellingen lid zijn of waarin zij deelnemen;

10.2.2. bestaande of voorgestelde certificatiesystemen die op haar grondgebied worden toegepast door niet-gouvernementele certificatie-instellingen of door regionale certificatie-instellingen waarvan deze instellingen lid zijn of waarin zij deelnemen.

10.3. De Partijen treffen alle hun ter beschikking staande, redelijke maatregelen om te verzekeren dat, indien overeenkomstig de bepalingen van deze Overeenkomst afschriften van documenten worden gevraagd door andere Partijen of door belanghebbenden van de andere Partijen, deze worden verstrekt tegen dezelfde prijs (voor zover zij niet gratis zijn) als die welke voor de onderdanen van de betrokken Partij geldt.

10.4. Wanneer het secretariaat van de GATT krachtens de bepalingen van deze Overeenkomst kennisgevingen ontvangt, zendt het de tekst daarvan toe aan alle Partijen en aan alle belanghebbende internationale normalisatie- en certificatie-instellingen en vestigt het de aandacht van de ontwikkelingslanden die Partij zijn, op iedere kennisgeving met betrekking tot produkten die voor die landen van bijzonder belang zijn.

10.5. Geen enkele bepaling van deze Overeenkomst mag worden opgevat als een verplichting tot:

10.5.1. het publiceren van teksten in een andere taal dan die van de Partij;

10.5.2. het verstrekken van bijzonderheden of afschriften van concepten in een andere taal dan die van de Partij;

10.5.3. het geven van inlichtingen door Partijen, waarvan de bekendmaking naar hun mening strijdig is met de essentiële belangen van hun veiligheid.

10.6. De aan het secretariaat van de GATT gerichte kennisgevingen dienen in het Engels, Frans of Spaans te zijn gesteld.

10.7. De Partijen erkennen dat het wenselijk is gecentraliseerde informatiesystemen te ontwikkelen voor het opstellen, aanvaarden en toepassen van alle technische voorschriften, normen en certificatiesystemen op hun grondgebied.

Artikel 11

Technische bijstand aan andere Partijen

11.1. De Partijen verstrekken de andere Partijen, en in het bijzonder de ontwikkelingslanden, op verzoek adviezen met betrekking tot het opstellen van technische voorschriften.

11.2. De Partijen verstrekken de andere Partijen, en in het bijzonder de ontwikkelingslanden, op verzoek adviezen en verlenen hen op wederzijds overeengekomen voorwaarden technische bijstand met betrekking tot de oprichting van binnenlandse normalisatie-instellingen en de deelneming in de internationale instellingen op het gebied van de normalisatie. Zij sporen hun binnenlandse normalisatie-instellingen aan op dezelfde wijze te handelen.

11.3. De Partijen treffen op verzoek alle redelijke maatregelen die hun ter beschikking staan, om ervoor te zorgen dat de instellingen die op hun grondgebied met de uitvaardiging van voorschriften zijn belast, de andere Partijen, en in het bijzonder de ontwikkelingslanden, adviezen verstrekken en hen op wederzijds overeengekomen voorwaarden technische bijstand verlenen met betrekking tot:

11.3.1. het oprichten van instellingen voor de uitvaardiging van voorschriften, of certificatie-instellingen voor de afgifte van certificaten of merken ten bewijze van overeenstemming met de technische voorschriften;

11.3.2. de methoden waarmee het best aan de technische voorschriften kan worden voldaan.

11.4. De Partijen treffen op verzoek alle redelijke maatregelen die

hun ter beschikking staan, om ervoor te zorgen dat adviezen worden verstrekt aan de andere Partijen, in het bijzonder aan de ontwikkelingslanden, en verlenen hen op wederzijds overeengekomen voorwaarden technische bijstand met betrekking tot de oprichting van certificatie-instellingen voor de afgifte van certificaten of merken ten bewijze van overeenstemming met normen die op het grondgebied van de verzoekende Partij zijn goedgekeurd.

11.5. De Partijen verstrekken de andere Partijen, in het bijzonder de ontwikkelingslanden, op verzoek adviezen en verlenen hen op wederzijds overeengekomen voorwaarden technische bijstand met betrekking tot de maatregelen die hun producenten zouden moeten nemen, indien zij willen deelnemen aan certificatiesystemen die worden toegepast door de gouvernementele of niet-gouvernementele instellingen op het grondgebied van de Partij die het verzoek heeft ontvangen.

11.6. De Partijen die lid zijn van internationale of regionale certificatiesystemen of die daaraan deelnemen, verstrekken de andere Partijen, in het bijzonder de ontwikkelingslanden, op verzoek adviezen en verlenen hun op wederzijds overeengekomen voorwaarden technische bijstand met betrekking tot de oprichting van de instellingen en het juridische kader op grond waarvan zij de verplichtingen die voortvloeien uit het lidmaatschap van of de deelneming aan deze systemen kunnen nakomen.

11.7. De Partijen sporen de certificatie-instellingen op hun grondgebied, indien deze lid zijn van internationale of regionale certificatiesystemen of daaraan deelnemen, desgevraagd aan, de andere Partijen, in het bijzonder de ontwikkelingslanden, adviezen te verstrekken, en nemen verzoeken om technische bijstand in overweging met betrekking tot de oprichting van instellingen die de desbetreffende instellingen op hun grondgebied in staat stellen de verplichtingen, voortvloeiend uit het lidmaatschap van of de deelneming aan deze systemen, na te komen.

11.8. Wanneer zij aan andere Partijen adviezen verstrekken of technische bijstand verlenen krachtens het bepaalde in artikel 11, eerste tot en met zevende lid, geven de Partijen voorrang aan de behoeften van de minst ontwikkelde landen.

Artikel 12

Bijzondere en aan de omstandigheden aangepaste behandeling van de ontwikkelingslanden

12.1. De Partijen verlenen aan de ontwikkelingslanden die Partij zijn bij deze Overeenkomst, een aan de omstandigheden aangepaste en gunstiger behandeling door toepassing van de volgende bepalingen en van de desbetreffende bepalingen van de andere artikelen van deze Overeenkomst.

12.2. De Partijen schenken bijzondere aandacht aan de bepalingen van deze Overeenkomst betreffende de rechten en verplichtingen van de ontwikkelingslanden en houden bij de tenuitvoerlegging van deze Overeenkomst, zowel ten aanzien van het binnenland als met betrekking tot de toepassing van de institutionele regelingen die hierin zijn opgenomen, rekening met de bijzondere behoeften van deze landen op het gebied van ontwikkeling, financiën en handel.

12.3. Bij het opstellen en toepassen van technische voorschriften, normen, keuringsmethoden of certificatiesystemen houden de Partijen rekening met de bijzondere behoeften van de ontwikkelingslanden op het gebied van ontwikkeling, financiën en handel, ten einde te verzekeren dat deze technische voorschriften, normen, keuringsmethoden en certificatiesystemen, alsmede de vaststelling van overeenstemming met technische voorschriften en normen, geen nodeloze belemmeringen voor de uitvoer uit de ontwikkelingslanden vormen.

12.4. De Partijen erkennen dat ontwikkelingslanden, ondanks het bestaan van internationale normen, op grond van de bijzondere technologische en sociaal-economische omstandigheden waarin zij verkeren, bepaalde technische voorschriften of bepaalde normen, alsook keuringsmethoden aanvaarden met het oog op de instandhouding van inheemse technieken en produktie-methoden en -procédés die bij de behoeften van hun ontwikkeling aansluiten. De Partijen beseffen derhalve dat niet kan worden verwacht dat de ontwikkelingslanden als basis voor hun technische voorschriften of normen, met inbegrip van hun keuringsmethoden, internationale normen toepassen die niet zijn aangepast aan hun behoeften op het gebied van ontwikkeling, financiën en handel.

12.5. De Partijen treffen alle hun ter beschikking staande, redelijke maatregelen om te verzekeren dat internationale normalisatie-instellingen en internationale certificatiesystemen zodanig worden opgezet en zodanig werken, dat actieve en representatieve deelneming van de desbetreffende instellingen van alle Partijen wordt bevorderd, zulks met inachtneming van de bijzondere problemen van de ontwikkelingslanden.

12.6. De Partijen treffen alle hun ter beschikking staande, redelijke maatregelen om te verzekeren dat internationale normalisatie-instellingen op verzoek van de ontwikkelingslanden nagaan of het mogelijk is internationale normen op te stellen en, indien zulks praktisch uitvoerbaar is dit ook te doen voor de produkten die voor deze landen van bijzonder belang zijn.

12.7. Overeenkomstig het bepaalde in artikel 11 verlenen de Partijen technische bijstand aan de ontwikkelingslanden om te verzekeren dat het opstellen en toepassen van technische voorschriften, normen, keuringsmethoden en certificatiesystemen geen nodeloze belemmeringen vormen voor de uitbreiding en diversificatie van de uitvoer uit deze

landen. Bij de vaststelling van de voorwaarden voor deze technische bijstand wordt rekening gehouden met het ontwikkelingsstadium van het verzoekende land en in het bijzonder met dat van de minst ontwikkelde landen.

12.8. Erkend wordt dat de ontwikkelingslanden bijzondere moeilijkheden kunnen ondervinden, met name institutionele en infrastructurele problemen, met betrekking tot het opstellen en het toepassen van technische voorschriften, normen, keuringsmethoden en certificatiesystemen. Voorts wordt erkend dat de bijzondere behoeften op het gebied van ontwikkeling en handel van die landen, alsmede het stadium van hun technologische ontwikkeling, een remmende invloed kunnen hebben op hun vermogen hun verplichtingen uit hoofde van deze Overeenkomst volledig na te komen. De Partijen houden hiermee derhalve volledig rekening. In overeenstemming hiermee wordt het Comité, ten einde ervoor te zorgen dat de ontwikkelingslanden de bepalingen van deze Overeenkomst kunnen nakomen, gemachtigd om op verzoek gespecificeerde en aan een termijn gebonden gehele of gedeeltelijke uitzonderingen op de uit deze Overeenkomst voortvloeiende verplichtingen toe te staan. Bij de behandeling van deze verzoeken houdt het Comité rekening met de bijzondere problemen op het gebied van het opstellen en toepassen van technische voorschriften, normen, keuringsmethoden en certificatiesystemen, met de bijzondere behoeften op het gebied van ontwikkeling en handel van het ontwikkelingsland in kwestie, alsmede met het stadium van de technologische ontwikkeling ervan, die een remmende invloed kunnen hebben op het vermogen van het betrokken land om zijn verplichtingen ingevolge deze Overeenkomst volledig na te komen. Het Comité houdt in het bijzonder rekening met de bijzondere problemen van de minst ontwikkelde landen.

12.9. Tijdens het overleg houden de ontwikkelde landen rekening met de bijzondere moeilijkheden die de ontwikkelingslanden ondervinden bij het opstellen en toepassen van normen en technische voorschriften en methoden ter waarborging van de overeenstemming met deze normen en technische voorschriften, terwijl de ontwikkelde landen in hun streven om de ontwikkelingslanden bij hun inspanningen ter zake bij te staan, rekening houden met de bijzondere behoeften op het gebied van financiën, handel en ontwikkeling van die landen.

12.10. Het Comité onderzoekt op gezette tijden de bijzondere en gedifferentieerde behandeling die in deze Overeenkomst is voorzien en die op nationaal en internationaal niveau aan de ontwikkelingslanden wordt toegekend.

Instellingen, overleg en beslechting van geschillen

Artikel 13

Comité voor technische handelsbelemmeringen

Ingevolge deze Overeenkomst worden in het leven geroepen:

13.1. Een Comité voor technische handelsbelemmeringen (hierna het „Comité" genoemd), bestaande uit vertegenwoordigers van elk der Partijen. Het Comité kiest zijn eigen voorzitter en komt zo vaak als noodzakelijk is bijeen, maar ten minste eenmaal per jaar, om de Partijen in de gelegenheid te stellen overleg te plegen over alle vraagstukken met betrekking tot de toepassing van deze Overeenkomst of de bevordering van de doeleinden ervan, en vervult de taken die het ingevolge deze Overeenkomst of door de Partijen worden opgedragen.

13.2. Werkgroepen, groepen technische deskundigen, panels of andere passende organen, die de taken vervullen die hen door het Comité overeenkomstig de desbetreffende bepalingen van deze Overeenkomst worden opgedragen.

13.3. Alle nodeloze doublures worden vermeden tussen de werkzaamheden ingevolge deze Overeenkomst en die van de regeringen in andere technische organen, zoals bijvoorbeeld in het kader van de Gemengde FAO/WHO-Commissie voor de Codex Alimentarius. Het Comité zal dit vraagstuk onderzoeken ten einde de doublures zoveel mogelijk te beperken.

Artikel 14

Overleg en beslechting van geschillen

Overleg

14.1. Iedere Partij neemt de bezwaren van andere Partijen inzake elk vraagstuk met betrekking tot de toepassing van deze Overeenkomst welwillend in overweging en verschaft hun voldoende gelegenheid tot overleg hierover.

14.2. Indien een Partij van mening is dat een voordeel dat zij direct of indirect uit hoofde van deze Overeenkomst geniet, wordt opgeheven of in gevaar gebracht, of dat de verwezenlijking van een doel van de Overeenkomst door een andere Partij of andere Partijen wordt belemmerd en dat haar commerciële belangen aanzienlijk worden benadeeld, kan deze Partij schriftelijk bezwaren of voorstellen indienen bij de andere Partij of Partijen die, naar haar mening, daarbij betrokken zijn. Iedere Partij neemt de haar voorgelegde bezwaren of voorstellen in

welwillende overweging ten einde een bevredigende oplossing voor de kwestie te vinden.

Beslechting van geschillen

14.3. De Partijen hebben het vaste voornemen alle geschillen die zich ten aanzien van deze Overeenkomst voordoen, snel en doeltreffend te beslechten, in het bijzonder wanneer het bederfelijke produkten betreft.

14.4. Indien na het overleg, bedoeld in artikel 14, eerste en tweede lid, geen oplossing wordt gevonden, komt het Comité op verzoek van een partij bij het geschil bijeen, binnen een termijn van 30 dagen na ontvangst van een desbetreffend verzoek, om het geschil te onderzoeken ten einde het vinden van een wederzijds bevredigende oplossing te bevorderen.

14.5. Bij de behandeling van het geschil en bij de keuze van de juiste procedures, behoudens in het bijzonder het bepaalde in artikel 14, negende en veertiende lid, gaat het Comité na of de geschilpunten betrekking hebben op handelspolitieke overwegingen en/of op vraagstukken van technische aard, die een uitvoerig onderzoek door deskundigen vereisen.

14.6. In het geval van bederfelijke produkten behandelt het Comité overeenkomstig artikel 14, derde lid, het geschil zo spoedig mogelijk, ten einde het vinden van een wederzijds bevredigende oplossing binnen een termijn van 3 maanden, te rekenen vanaf de datum waarop het verzoek om behandeling bij het Comité is ingediend, te bevorderen.

14.7. Indien zich geschillen voordoen betreffende produkten met een oogstcyclus van twaalf maanden, stelt het Comité alles in het werk om deze geschillen binnen een termijn van twaalf maanden te behandelen.

14.8. Tijdens iedere fase van een procedure voor de beslechting van een geschil, met inbegrip van de aanvangsfase, kunnen bevoegde organen en ter zake gespecialiseerde deskundigen worden geraadpleegd en uitgenodigd om aan de bijeenkomsten van het Comité deel te nemen; aan de leden van deze organen en aan deze deskundigen kan om passende inlichtingen en bijstand worden verzocht.

Technische vraagstukken

14.9. Indien binnen een termijn van drie maanden te rekenen vanaf de datum waarop het verzoek om behandeling bij het Comité is ingediend, geen wederzijds bevredigende oplossing is gevonden overeenkomstig de procedures van artikel 14, vierde lid, stelt het Comité op verzoek van een partij bij het geschil, die van mening is dat de geschilpunten verband houden met vraagstukken van technische aard, een groep technische deskundigen samen en geeft haar opdracht:

de kwestie te bestuderen;
overleg te plegen met de partijen bij het geschil en hun alle gelegenheid te bieden te trachten tot een wederzijds bevredigende oplossing te komen;
een uiteenzetting van de feiten te geven;
passende conclusies op te stellen met behulp waarvan het Comité aanbevelingen kan doen of beslissingen kan nemen inzake de kwestie, onder andere, en zo nodig, met inbegrip van conclusies omtrent uitvoerige wetenschappelijke beoordelingen ter zake, omtrent de vraag of de maatregel noodzakelijk is voor de bescherming van het leven of de gezondheid van mensen, dieren en planten, en omtrent de vraag of met een goed gefundeerde wetenschappelijke beoordeling rekening is gehouden.

14.10. De procedures van bijlage 2 zijn van toepassing op de groepen technische deskundigen.

14.11. De tijd die de groep technische deskundigen belast met de behandeling van vraagstukken van technische aard, nodig heeft, verschilt van geval tot geval. De groep technische deskundigen dient ernaar te streven haar conclusies binnen een termijn van 6 maanden na de datum waarop het technische vraagstuk aan haar is voorgelegd, aan het Comité voor te leggen, tenzij deze termijn in onderling overleg door de Partijen bij het geschil wordt verlengd.

14.12. In de rapporten van de groepen technische deskundigen dient een uiteenzetting te worden gegeven van de motivering van hun conclusies.

14.13. Indien na afsluiting van de procedures van dit artikel geen wederzijds bevredigende oplossing is gevonden en een partij bij het geschil zulks verzoekt, stelt het Comité een panel in dat handelt overeenkomstig het bepaalde in artikel 14, vijftiende tot en met achttiende lid.

Procedures van de bijzondere werkgroepen

14.14. Indien binnen een termijn van drie maanden, te rekenen vanaf de datum waarop het verzoek om behandeling bij het Comité is ingediend, geen wederzijds bevredigende oplossing overeenkomstig de procedures van artikel 14, vierde lid, is gevonden en geen beroep is gedaan op de procedures van artikel 14, negende tot en met dertiende lid, stelt het Comité op verzoek van een partij bij het geschil een panel in.

14.15. Wanneer een panel wordt ingesteld, geeft het Comité het opdracht:

de kwestie te bestuderen;
overleg te plegen met de partijen bij het geschil en hun alle gelegenheid

te bieden te trachten tot een wederzijds bevredigende oplossing te komen;

een uiteenzetting van de feiten te geven voor zover deze betrekking hebben op de toepassing van de bepalingen van deze Overeenkomst, en conclusies op te stellen met behulp waarvan het Comité aanbevelingen kan doen of beslissingen kan nemen inzake de kwestie.

14.16. De procedures van bijlage 3 zijn van toepassing op de panels.

14.17. De panels maken gebruik van het rapport van elke, krachtens artikel 14, negende lid, samengestelde groep technische deskundigen voor de behandeling van kwesties die betrekking hebben op vraagstukken van technische aard.

14.18. De tijd die de panels nodig hebben, zal van geval tot geval verschillen. Zij dienen ernaar te streven hun conclusies en, in voorkomende gevallen, hun aanbevelingen zonder al te grote vertraging aan het Comité voor te leggen, in de regel binnen een termijn van vier maanden na de datum waarop het panel is ingesteld.

Uitvoering

14.19. Nadat het onderzoek is geëindigd of nadat een groep technische deskundigen, een werkgroep, een panel of een ander orgaan het rapport bij het Comité heeft ingediend, neemt het Comité de kwestie onverwijld in beraad. Naar aanleiding van de rapporten van de bijzondere werkgroepen neemt het Comité in de regel binnen een termijn van 30 dagen na de datum van ontvangst ervan, behoudens verlenging van deze termijn door het Comité, passende maatregelen, met inbegrip van: het geven van een uiteenzetting omtrent de feiten, of het doen van aanbevelingen aan één of meer Partijen dan wel het nemen van een andere beslissing die het Comité dienstig acht.

14.20. Indien een Partij aan welke aanbevelingen zijn gedaan, zich niet in staat acht hieraan gevolg te geven, dient zij het Comité de oorzaak hiervan onverwijld schriftelijk op te geven. In dat geval gaat het Comité na welke andere passende maatregelen kunnen worden genomen.

14.21. Indien het Comité de omstandigheden voldoende ernstig acht om een zodanige maatregel te rechtvaardigen, kan het een of meer Partijen toestaan, ten aanzien van een andere Partij de toepassing van alle verplichtingen ingevolge deze Overeenkomst op te schorten, die het gezien de omstandigheden verantwoord acht. In dit verband kan het Comité onder andere de opschorting van de toepassing van verplichtingen, met inbegrip van die in de artikelen 5 tot en met 9, toestaan, ten einde het wederzijdse economische voordeel en het evenwicht van rechten en verplichtingen te herstellen.

14.22. Het Comité houdt toezicht op alle zaken ten aanzien waarvan het aanbevelingen heeft gedaan of beslissingen heeft genomen.

Overige bepalingen betreffende de beslechting van geschillen

Procedures

14.23. Indien tussen de Partijen geschillen optreden met betrekking tot de rechten en verplichtingen ingevolge deze Overeenkomst, dienen de Partijen alle in deze Overeenkomst vermelde procedures voor de beslechting van geschillen toe te passen, alvorens eventuele rechten te doen gelden die hun krachtens de GATT toekomen. De Partijen erkennen dat, in elke onder de aandacht van de Verdragsluitende Partijen gebrachte zaak, alle conclusies, aanbevelingen of beslissingen krachtens artikel 14, negende tot en met achttiende lid, door de Verdragsluitende Partijen in aanmerking kunnen worden genomen, voor zover deze betrekking hebben op zaken waarbij gelijkwaardige rechten en verplichtingen in het geding zijn, die uit de Algemene Overeenkomst voortvloeien. Wanneer de Partijen een beroep doen op artikel XXIII van de GATT, wordt elke vaststelling op grond van dat artikel uitsluitend gebaseerd op de bepalingen van de GATT.

Omvang van de verplichtingen

14.24. Op de bovengenoemde bepalingen met betrekking tot de beslechting van geschillen kan een beroep worden gedaan, ingeval een Partij van mening is dat een andere Partij geen bevredigende resultaten heeft bereikt op grond van de artikelen 3, 4, 6, 8 en 9, en dat haar handelsbelangen aanzienlijk zijn benadeeld. In dat geval dienen deze resultaten overeen te komen met die welke zijn voorzien in de artikelen 2, 5 en 7, alsof de betrokken instelling een Partij ware.

Procédés en produktiemethoden

14.25. Op de bovengenoemde procedures voor de beslechting van geschillen kan een beroep worden gedaan, ingeval een Partij van mening is dat de verplichtingen ingevolge deze Overeenkomst worden ontdoken door het opstellen van eisen die eerder op procédés en produktiemethoden dan op kenmerken van de produkten zijn gebaseerd.

Terugwerkende kracht

14.26. In zover een Partij van mening is dat technische voorschriften, normen, methoden ter verzekering van de overeenstemming met technische voorschriften of normen, of certificatiesystemen die op het tijdstip van de inwerkingtreding van deze Overeenkomst bestaan, niet verenigbaar zijn met de bepalingen van deze Overeenkomst, gelden voor deze voorschriften, normen, methoden en systemen de bepalingen van de artikelen 13 en 14 van deze Overeenkomst, voor zover zij kunnen worden toegepast.

Artikel 15

Slotbepalingen

Aanvaarding en toetreding

15.1. Deze Overeenkomst staat open voor aanvaarding, door ondertekening of anderszins, door de regeringen die Verdragsluitende Partij zijn bij de GATT en door de Europese Economische Gemeenschap.

15.2. Deze Overeenkomst staat open voor aanvaarding, door ondertekening of anderszins, door de regeringen die voorlopig zijn toegetreden tot de GATT, op voorwaarden die verband houden met de feitelijke toepassing van de rechten en verplichtingen ingevolge deze Overeenkomst, waarbij rekening wordt gehouden met de rechten en verplichtingen in de akten van hun voorlopige toetreding.

15.3. Deze Overeenkomst staat open voor toetreding door elke andere regering, op voorwaarden die verband houden met de feitelijke toepassing van de rechten en verplichtingen ingevolge deze Overeenkomst, overeen te komen tussen deze regering en de Partijen, door bij de Directeur-Generaal van de Verdragsluitende Partijen bij de GATT een akte van toetreding neder te leggen waarin de aldus overeengekomen voorwaarden zijn opgenomen.

15.4. Met betrekking tot de aanvaarding zijn de bepalingen van artikel XXVI, vijfde lid, sub a en b van de Algemene Overeenkomst van toepassing.

Voorbehoud

15.5. Zonder toestemming van de andere Partijen mag geen voorbehoud ten aanzien van de bepalingen van deze Overeenkomst worden gemaakt.

Inwerkingtreding

15.6. Deze Overeenkomst treedt op 1 januari 1980 in werking voor de regeringen (1) die deze op die datum hebben aanvaard of hiertoe zijn toegetreden. Voor iedere andere regering treedt de Overeenkomst in werking op de dertigste dag na de datum waarop zij deze heeft aanvaard of hiertoe is toegetreden.

Onderzoek

15.7. Onmiddellijk na de datum waarop deze Overeenkomst voor een

(1) De term „regering" wordt eveneens geacht de bevoegde autoriteiten van de Europese Economische Gemeenschap te omvatten.

Partij in werking treedt, stelt deze Partij het Comité in kennis van de maatregelen die van kracht zijn of zijn genomen om de uitvoering en toepassing van deze Overeenkomst te verzekeren. Zij stelt het Comité eveneens in kennis van eventuele latere wijzigingen van deze maatregelen.

15.8. Het Comité stelt ieder jaar een onderzoek in naar de uitvoering en de werking van deze Overeenkomst, zulks met inachtneming van de beoogde doeleinden. Het Comité stelt elk jaar de Verdragsluitende Partijen bij de Algemene Overeenkomst in kennis van de ontwikkelingen, die zich gedurende de periode waarop dit onderzoek betrekking heeft, hebben voorgedaan.

15.9. Uiterlijk na afloop van het derde jaar, te rekenen vanaf de inwerkingtreding van deze Overeenkomst, en vervolgens aan het eind van elke periode van drie jaar, stelt het Comité een onderzoek in naar de werking en de uitvoering van deze Overeenkomst, met inbegrip van de bepalingen met betrekking tot de doorzichtigheid, ten einde de rechten en verplichtingen ingevolge deze Overeenkomst zo nodig zodanig aan te passen, dat er een wederzijds economisch voordeel en een evenwicht van deze rechten en verplichtingen ontstaan, onverminderd het bepaalde in artikel 12, en in voorkomende gevallen wijzigingen in de tekst van deze Overeenkomst voor te stellen, onder andere naar aanleiding van de bij de uitvoering ervan opgedane ervaring.

Wijzigingen

15.10. De Partijen kunnen deze Overeenkomst onder andere wijzigen naar aanleiding van de bij de uitvoering ervan opgedane ervaring. Indien een wijziging door de Partijen overeenkomstig de door het Comité vastgestelde procedures is overeengekomen, wordt deze wijziging voor een Partij eerst van kracht, wanneer deze door die Partij is aanvaard.

Opzegging

15.11. Iedere Partij kan deze Overeenkomst opzeggen. De opzegging wordt van kracht na het verstrijken van een termijn van zestig dagen, te rekenen vanaf de datum waarop de Directeur-Generaal van de Verdragsluitende Partijen bij de GATT hiervan een schriftelijke kennisgeving heeft ontvangen. Na ontvangst van deze kennisgeving kan elke Partij om onmiddellijke bijeenroeping van het Comité verzoeken.

Niet-toepassing van deze Overeenkomst tussen Partijen

15.12. Deze Overeenkomst is niet van toepassing tussen twee Partijen, indien een van deze Partijen, op het tijdstip dat zij de Overeenkomst aanvaardt of hiertoe toetreedt, niet instemt met deze toepassing.

Bijlagen

15.13. De bijlagen maken volledig deel uit van deze Overeenkomst.

Secretariaat

15.14. Het secretariaat van de GATT verricht de secretariaatswerkzaamheden van deze Overeenkomst.

Nederlegging

15.15. Deze Overeenkomst wordt nedergelegd bij de Directeur-Generaal van de Verdragsluitende Partijen bij de GATT, die aan elke Partij bij deze Overeenkomst en aan elke Verdragsluitende Partij bij de Algemene Overeenkomst onverwijld een voor eensluidend gewaarmerkt afschrift van deze Overeenkomst toezendt, zomede van elke wijziging in deze Overeenkomst krachtens artikel 15, tiende lid, alsmede een kennisgeving van iedere aanvaarding of toetreding overeenkomstig artikel 15, eerste tot en met derde lid, en van elke opzegging overeenkomstig artikel 15, elfde lid.

Registratie

15.16. Deze Overeenkomst wordt geregistreerd overeenkomstig de bepalingen van artikel 102 van het Handvest van de Verenigde Naties.

GEDAAN te Genève, twaalf april negentienhonderd negenenzeventig, in één enkel exemplaar in de Engelse, Spaanse en Franse taal, welke drie teksten gelijkelijk authentiek zijn.

Bijlage 1

Termen en definities voor de specifieke toepassing van de overeenkomst

N.B.: Bij verwijzing naar de definities van internationale normalisatie-instellingen in de toelichtingen is uitgegaan van de toestand in maart 1979.

1. Technische specificatie

Specificatie vastgelegd in een document met betrekking tot de kenmerken van een produkt, zoals kwaliteitsniveaus, doelmatigheid, veiligheid of afmetingen. Deze kan mede of uitsluitend betrekking hebben op terminologie, symbolen, keuringen en keuringsmethoden, verpakking, het aanbrengen van merken of etiketteren, zoals deze op een produkt van toepassing zijn.

Toelichting:

In de Overeenkomst is slechts sprake van technische specificaties met betrekking tot produkten. Derhalve is de tekst van de overeenkomstige definitie van de Economische Commissie voor Europa/International Organisation for Standardisation (ISO) gewijzigd, ten einde dienstverlening en praktijkrichtlijnen uit te sluiten.

2. Technisch voorschrift

Een technische specificatie, met inbegrip van de van toepassing zijnde bestuursbepalingen, die verplicht in acht moet worden genomen.

Toelichting:

De bewoording verschilt van die van de overeenkomstige definitie van de Economische Commissie voor Europa/International Organisation for Standardisation, doordat deze laatste is gebaseerd op de definitie van de term ,,voorschrift'', die niet in de Overeenkomst is omschreven. Voorts bevat de definitie van de Economische Commissie voor Europa/International Organisation for Standardisation een normatief element dat in de uitvoeringsbepalingen van de Overeenkomst voorkomt. Voor de toepassing van de Overeenkomst geldt deze definitie eveneens voor een norm waarvan de toepassing niet door een afzonderlijk voorschrift, maar krachtens een algemene wet verplicht is gesteld.

3. Norm

Een technische specificatie die door een erkende normalisatie-instelling voor herhaald of voortdurend gebruik is aanvaard, maar die niet verplicht in acht moet worden genomen.

Toelichting:

De overeenkomstige definitie van de Economische Commissie voor Europa/International Organisation for Standardisation bevat verschillende normatieve elementen die niet in bovengenoemde definitie zijn opgenomen. Derhalve worden in de Overeenkomst ook technische specificaties bedoeld die niet eenstemmig zijn aanvaard. Deze definitie omvat niet de technische specificaties die door een onderneming voor eigen produktie of verbruik zijn vastgesteld. De term ,,instelling'' heeft eveneens betrekking op een binnenlands normalisatiesysteem.

4. Internationale instelling of internationaal systeem

Instelling of systeem waarvan het lidmaatschap openstaat voor de desbetreffende instellingen van ten minste alle Partijen bij de Overeenkomst.

5. Regionale instelling of regionaal systeem

Een instelling of systeem waarvan het lidmaatschap openstaat voor de desbetreffende instellingen van slechts enkele Partijen.

6. Instelling van de centrale overheid

De centrale overheid, haar ministeries en diensten dan wel andere lichamen die ten aanzien van de activiteiten in kwestie vallen onder het gezag van centrale overheid.

Toelichting:

Ten aanzien van de Europese Economische Gemeenschap zijn de bepalingen met betrekking tot de instellingen van de centrale overheid van toepassing. Binnen de Europese Economische Gemeenschap kunnen evenwel regionale instellingen of certificatiesystemen in het leven worden geroepen, waarop dan de bepalingen van deze Overeenkomst met betrekking tot regionale instellingen of certificatiesystemen van toepassing zijn.

7. Instellingen van de plaatselijke overheid

Andere overheden dan de centrale overheid (bij voorbeeld van staten, provincies, Länder, kantons, gemeenten enz.), de daartoe behorende ministeries of diensten dan wel andere lichamen die ten aanzien van de activiteiten in kwestie vallen onder het gezag van deze overheid.

8. Niet-gouvernementele instelling

Een andere instelling dan een instelling van de centrale overheid of een instelling van de plaatselijke overheid, met inbegrip van een niet-gouvernementele instelling die wettelijk bevoegd is een technisch voorschrift te doen uitvoeren.

9. Normalisatie-instelling

Gouvernementele of niet-gouvernementele instelling waarvan één der erkende activiteiten op het gebied van de normalisatie ligt.

10. Internationale norm

Door een internationale normalisatie-instelling aanvaarde norm.

Toelichting:

Deze definitie wijkt af van de overeenkomstige definitie van de Economische Commissie voor Europa/International Organisation for Standardisation, ten einde haar in overeenstemming te brengen met de andere definities van deze Overeenkomst.

Bijlage 2

Groepen technische deskundigen

De volgende procedures zijn van toepassing op de groepen technische deskundigen, samengesteld overeenkomstig de bepalingen van artikel 14.

1. Deelneming aan de werkzaamheden van groepen technische deskundigen blijft beperkt tot personen, bij voorkeur overheidsfunctionarissen, die op het desbetreffende gebied over erkende bevoegdheden en beroepservaring beschikken.

2. De onderdanen van de landen waarvan de centrale overheid partij is bij een geschil, kunnen geen lid zijn van de groep technische deskundigen, die dit geschil moet behandelen. De leden van de groepen technische deskundigen maken hiervan deel uit in hun persoonlijke hoedanigheid en niet als vertegenwoordigers van de overheid of van een organisatie. De regeringen of de organisaties geven hun derhalve geen instructies betreffende de vraagstukken die aan de groep technische deskundigen worden voorgelegd.

3. De partijen bij een geschil hebben toegang tot alle desbetreffende gegevens die aan een groep technische deskundigen zijn verschaft, tenzij deze van vertrouwelijke aard zijn. Aan de groep technische deskundigen verstrekte vertrouwelijke gegevens mogen niet worden bekendgemaakt zonder formele toestemming van de regering of de persoon die deze heeft verschaft. Indien de groep technische deskundigen om deze gegevens wordt verzocht en de bekendmaking daarvan door deze groep niet is toegestaan, wordt door de regering of de persoon die de gegevens heeft verschaft, een niet-vertrouwelijke samenvatting hiervan verstrekt.

4. Ten einde te bevorderen dat tussen de partijen wederzijds bevredigende oplossingen worden gevonden en met het doel hun commentaar te verkrijgen, dient iedere groep technische deskundigen eerst het beschrijvende deel van haar rapport aan de betrokken Partijen toe te zenden; vervolgens dient zij de partijen bij het geschil haar conclusies of een samenvatting daarvan voor te leggen, met inachtneming van een redelijke termijn voordat deze aan de partijen worden toegezonden.

Bijlage 3

Panels

De volgende procedures zijn van toepassing op de panels, ingesteld krachtens de bepalingen van artikel 14.

1. Ter vereenvoudiging van de samenstelling van panels houdt de Voorzitter van het Comité een niet-officiële indicatieve lijst bij van overheidsfunctionarissen die ter zake kundig zijn op het gebied van technische handelsbelemmeringen en die ervaring hebben op het gebied van handelsbetrekkingen en economische ontwikkeling. Personen die geen overheidsfunctionaris zijn, kunnen eveneens in deze lijst worden opgenomen. Daartoe wordt elke Partij verzocht aan het begin van elk jaar aan de Voorzitter van het Comité de naam of de namen mede te delen van één of twee overheidsdeskundigen die zij voor deze werkzaamheden beschikbaar willen stellen. Wanneer een panel wordt ingesteld ingevolge artikel 14, dertiende en veertiende lid, doet de Voorzitter binnen een termijn van zeven dagen een voorstel met betrekking tot de samenstelling van dit panel, die uit drie of vijf leden bestaat, bij voorkeur overheidsfunctionarissen. De rechtstreeks hierbij betrokken Partijen geven binnen een termijn van zeven werkdagen hun mening te kennen over de voordracht van de Voorzitter met betrekking tot de leden van het panel en verzetten zich niet tegen een voordracht, behoudens dwingende redenen. De onderdanen van de landen waarvan de centrale overheid partij is bij een geschil, kunnen geen lid zijn van het panel dat dit geschil moet behandelen. De leden van een panel maken hiervan deel uit in hun persoonlijke hoedanigheid en niet als vertegenwoordigers van de overheid of van een organisatie. De regeringen en de organisaties geven hen derhalve geen instructies betreffende de vraagstukken die aan het panel worden voorgelegd.

2. Ieder panel stelt zijn eigen werkwijze vast. Alle partijen die een wezenlijk belang bij de zaak hebben en die daarvan kennis hebben gegeven aan het Comité, worden in de gelegenheid gesteld te worden gehoord. Ieder panel kan elke naar zijn mening geschikte bron raadplegen en daarvan gebruik maken om inlichtingen en technische adviezen in te winnen. Voordat een panel deze inlichtingen of technische adviezen tracht te verkrijgen uit een bron die binnen de jurisdictie van een Partij valt, stelt het panel de regering van de betrokken Partij hiervan in kennis. Ingeval overleg met bevoegde instellingen en deskundigen noodzakelijk is, vindt het in een zo vroeg mogelijk stadium van de procedure voor de beslechting van geschillen plaats. Iedere partij geeft onverwijld en volledig gehoor aan alle verzoeken om inlichtingen die het panel noodzakelijk en passend acht. De aan het panel verstrekte vertrouwelijke gegevens mogen niet worden openbaar gemaakt zonder formele goedkeuring van de regering of de persoon die deze heeft verschaft. Indien het panel om deze gegevens wordt verzocht en openbaarmaking daarvan door dit panel niet is toegestaan, wordt door de regering of de persoon die de gegevens heeft verschaft een niet-vertrouwelijke samenvatting hiervan verstrekt.

3. Indien de partijen bij een geschil geen bevredigende oplossing hebben gevonden, doet het panel schriftelijk verslag van zijn conclusies. Het verslag van dit panel dient in de regel een uiteenzetting te bevatten

van de motivering van al zijn conclusies en aanbevelingen. Indien een bilaterale regeling tot stand is gekomen, kan het verslag van het panel beperkt blijven tot een korte uiteenzetting van de zaak, met de vermelding dat een oplossing is gevonden.

4. Ten einde te bevorderen dat tussen de partijen wederzijds bevredigende oplossingen worden gevonden, en met het doel hun commentaar te verkrijgen, dient ieder panel eerst het beschrijvende deel van zijn rapport aan de betrokken partijen toe te zenden; vervolgens dient het de partijen bij het geschil zijn conclusies of een samenvatting daarvan voor te leggen, met inachtneming van een redelijke termijn voordat deze aan de partijen worden toegezonden.

D. PARLEMENT

Zie *Trb.* 1980, 19.

E. BEKRACHTIGING

Zie *Trb.* 1980, 19.

Behalve de in *Trb.* 1980, 19 genoemde Staten hebben nog de volgende Staten overeenkomstig artikel 15, onder 15.1, van de Overeenkomst, juncto het bij de ondertekening gemaakte voorbehoud, een akte van bekrachtiging, dan wel een akte van goedkeuring nedergelegd bij de Directeur-Generaal der VERDRAGSLUITENDE PARTIJEN bij de Algemene Overeenkomst betreffende Tarieven en Handel:

het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland	19 februari 1980
Finland	13 maart 1980
Japan	25 april 1980
Oostenrijk	28 mei 1980

G. INWERKINGTREDING

Zie *Trb.* 1980, 19.

J. GEGEVENS

Zie *Trb.* 1980, 19.

Voor het op 26 juni te San Francisco tot stand gekomen Handvest der Verenigde Naties zie ook *Trb.* 1980, 41.

De tekst van de onderhavige Overeenkomst is eveneens geplaatst in *Pb* EG L 71 van 17 maart 1980, blz. 29 e.v.

Uitgegeven de *achtste* augustus 1980

De Minister van Buitenlandse Zaken a.i.,
J. DE KONING